

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ståle Sørensen, 62 55 11 70

Vår dato
13.03.2013
Arkivnr.
430

Vår referanse
2013/1677 (bes oppgitt ved svar)
Deres referanse

Ole Sørhuus
Sjulhus Nordre
2560 ALVDAL

Svar på søknad om utsetting av utenlandske treslag - Ole Sørhuus – Alvdal kommune

Vi viser til søknad om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, mottatt her den 27.2.2013.

Fylkesmannen avslår søknaden om utsetting av vrifuru *Pinus contorta* til skogbruksformål på eiendommen gbnr 10/8 i Alvdal kommune.

Rettslig grunnlag:

Ved behandling av søknadene legges «Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål», fastsatt av Miljøverndepartementet 25.5.2012 til grunn.

Ifølge regelverket er målsettingen med forskriften å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet. Videre framgår det av forskriftens § 5 at utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål krever tillatelse fra ansvarlig myndighet.

Om søknaden:

Det er søkt om tillatelse til utsetting av arten vrifuru *Pinus contorta*, til sammen 30 000 trær. Formålet er skogproduksjon. Arealet det gjelder utgjør 250 daa skogs- og heimark. Det omsøkte arealet ligger mellom 800 og 900 meter over havet, og ligger på samme høyde som skoggrensa i området. Hele arealet ligger innenfor vernskogsona mot fjell.

Fylkesmannens vurdering:

I henhold til naturmangfoldloven (nml) § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Direktoratet for naturforvaltning har i DN-rapport 8-2012 gått gjennom kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede treslag på biologisk mangfold. Erfaringer fra andre arter har vist at det kan ta lang tid fra en art blir introdusert i et område til den begynner å spre seg ut i naturområder. Vurderingen av de enkelte arters spredningsevne og virkning på biologisk mangfold kan derfor endre seg over tid. Det er særlig de siste 30-40 årene man har plantet ut vrifuru i Skandinavia. Omfanget har vært særlig stort i Sverige, og undersøkelser her har vist at vrifuru har god evne til å spre seg, særlig på forstyrret mark. Fra Sverige har man også erfart at vrifuru har større evne enn vanlig furu til å vokse og spre seg inn i høyereliggende områder mot fjell.

I DN-rapport 8-2012 er det blant annet gjort en teoretisk beregning av invasjonspotensialet for ulike arter. Det angis at vrifuru vil kunne ha potensielt høy risiko for å spre seg ut i norsk natur. Fra samme rapport framgår at det ikke er dokumentert at flora og fauna i områder der det har blitt plantet vrifuru i vesentlig grad avviker fra det en ville finne under stedegen vanlig furu. Det er heller ikke dokumentert problemer med den aktuelle arten som bærer av sykdommer eller skadedyr som kan innvirke på vegetasjonen omkring.

Vrifuru har blitt plantet på rundt 60 000 dekar i Hedmark de siste 40 årene. Det finnes også noen eldre bestand. Erfaringene omkring produksjon, kvalitet og spredning er få. Fylkesmannen er derfor i dialog med Skog og landskap for å etablere et pilotprosjekt for å undersøke volumproduksjon, kvalitet og naturlig foryngelse fra utvalgte bestand av vrifuru. I Sverige finnes store arealer med vrifuru, primært plantet fra 1970-tallet og fremover. *Sveriges Lantbruksuniversitet* oppgir at vrifuru har en volumproduksjon 30-40 % høyere enn vanlig furu. Hvorvidt vrifuru er mindre attraktiv som elgmat enn vanlig furu er usikkert, men etableringen av foryngelsen er raskere. Det tilsier at vrifuru raskere kommer over beitehøyde. Arten er primært et alternativ til vanlig furu på midlere og svake boniteter, og da først og fremst for å sikre foryngelse, og for å øke volumproduksjonen.

På grunn av den korte erfaringsperioden vil kunnskapsgrunnlaget kunne endre seg over tid. Fylkesmannen mener likevel at kunnskapsgrunnlaget her er tilfredsstillende til å gjøre en vurdering av saken, jf nml § 8. "Føre-var-prinsippet" i nml § 9 sier at når det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvordan beslutningens virkning vil være på naturmiljøet, skal man unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Fylkesmannen anser her at mangelfullt erfaringsgrunnlag samt nærheten til sårbare områder i og over vernskogsonen tilsier at "føre-var-prinsippet" i henhold til § 9 bør tillegges vekt.

Det aktuelle utplantingsarealet er fjellskog og hei av lav bonitet. Kartleggingen av naturtyper og naturforekomster i Alvdal kommune er i noen områder mangelfull. Fylkesmannen har undersøkt i databasene Naturbase og Artskart, og ikke funnet at det i utplantingsområdet eller i nærområdene er truede arter som vil kunne påvirkes negativt av tiltaket. Utplantingsområdet ligger imidlertid innenfor vernskogsonen mot fjell. Vernskogsonen og heiområdene i overkant er sårbare områder der vrifuru kan ha et større potensial for å spre seg enn i annen skog. Ut fra foreliggende kunnskap om invasjonspotensial, artens virkning på økosystemet samt kunnskapen om utplantingsområdet, vurderer Fylkesmannen at det er tvilsomt om man kan si at den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for ved utplantning av kontortafuru på det aktuelle området er akseptabel, jf nml § 10.

Naturmangfoldloven § 14 slår fast at tiltak etter denne loven skal avveies opp mot andre viktige samfunnshensyn. I dette tilfellet betyr det at viktigheten av å få rask etablering av skog av god kvalitet på det omsøkte arealet må veies opp mot faren for spredning og skade på biologisk mangfold. Ut fra en samlet vurdering finner Fylkesmannen at hensynet til raskere og sikrere skogetablering i dette tilfellet blir underordnet i forhold til fare for skade på naturmangfoldet ved spredning inn i sårbare områder.

Vedtak:

Fylkesmannen avslår søknaden om utsetting av vrifuru *Pinus contorta* på teig knyttet til gbnr 10/8 i Alvdal kommune.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 28, § 30 og § 31, jf forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål § 1 og § 7. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker**

fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Direktoratet for naturforvaltning, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f.
ass. miljøverndirektør

Ståle Sørensen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til:
Alvdal kommune

2560 Alvdal